

SALMAR FARMING AS

7266 KVERVA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Magnus Tornes, 71 25 84 79

Avslag på søknad om tillatelse etter forurensningsloven til SalMar Farming AS for lokalitet 32197 Dryna i Midsund kommune. Vedtak om gebyr for saksbehandling

Fylkesmannen i Møre og Romsdal avslår søknaden om endring av tillatelse etter forurensningsloven ved lokalitet 32197 Dryna. Søknaden av 05.02.2019 var basert på en økning fra 3120 tonn til 4680 tonn MTB. I tillegg er det i dag tillatelse til en MTB på 3120 tonn på tvillinganlegget Terningen. Den totale MTB'en ville blitt økt fra 6240 til 7800 tonn.

Saksbehandlingen er plassert under gebyrsats 6, og virksomheten skal betale et gebyr på kr 32 800,-

Vi viser til søknad datert 05.02.2019, og oversending fra Møre og Romsdal fylkeskommune den 13.02.2019. Vi viser også til korallundersøkelsen gjort på lokaliteten.

Vedtak om avslag

Fylkesmannen i Møre og Romsdal avslår søknad om endring av tillatelse ved lokalitet 32197 Dryna i Midsund kommune. Avslaget er gitt med hjemmel i *lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) av 13.mars 1981 § 11.

Om saken

Lokalitet Dryna er et tvilling-anlegg sammen med lokaliteten Terningen (kun 250 meter mellom anleggene, som også har samme førings-flåte). Terningen har hatt tillatelse siden 90-tallet, og ble utvidet i 2001 og 2014 (sist til 3120 tonn MTB). Lokaliteten er riktig nok flyttet noe underveis. I 2011 ble det gitt tillatelse til tvilling-anlegget Dryna på 3120 tonn MTB. Fylkesmannen har hele tiden sett på disse anleggene som ett, grunnet den korte avstanden mellom dem. I den siste tillatelsen til Terningen (2014.013.T) ble det presisert at C-undersøkelsene skulle utføres slik at de dokumenterer samlet belastning fra de to lokalitetene. I vedtaksbrevet til den samme tillatelsen ble det diskutert noe rundt registreringen av korallrev utført av Carl Dons i 1944, som da var veldig dårlig undersøkt.

I 2017 fikk Fylkesmannen i Møre og Romsdal Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) til å kartlegge sannsynlige korallforekomster i Romsdalsfjordsystemet. Kartleggingen ble gjort med bakgrunn i

høyoppløselige dybdekart (konfidensielle) over området. Undersøkelsen endte i flere sannsynlige forekomster av glasskorall (*Lophelia pertusa*) i nærheten av de aktuelle anleggene. I forbindelse med søknaden om økning av MTB ble det stilt krav om undersøkelse av forekomsten av glasskorall samt hornkoraller innenfor 1000 meter fra anleggene (brev datert 07.03.2019). Den 03.05.2019 mottok vi rapporten etter undersøkelsen, som hadde gjort funn av både glasskorall og hornkoraller.

Juridisk grunnlag

I følge *lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)* § 7 er det forbudt å sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning. Forurensningsmyndigheten kan gi tillatelse til virksomhet som kan føre til forurensning etter § 11 i den samme loven. Forurensningsloven § 2 omtaler videre at det skal brukes best mulig teknologi som gir best resultat utfra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold.

Forvaltningsloven setter krav til all offentlig saksbehandling, mens *naturmangfoldloven* setter en del spesifikke krav til saksbehandlingen i saker som kan berøre naturmangfoldet.

Et oppdrettsanlegg for laks, ørret og regnbueørret vil kunne påvirke naturmiljøet og naturmangfoldet i nærheten av anlegget. Det betyr at vi ved vurderingen om tillatelse skal gis, skal bruke de miljørettslige prinsippene i *naturmangfoldloven*. Det framgår av § 7 i *naturmangfoldloven* at:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

I følge *forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)* skal det ved inngrep i en vannforekomst normalt ikke tillates tiltak som vil redusere den økologiske statusen til området. Dette må også vurderes i denne saken.

Begrunnelse for avslag på søknad om endret utslippstillatelse ved Dryna

Utslippene fra et oppdrettsanlegg består av store partikler (spillfôr og fekalier), svevepartikler og oppløste stoff. De største partiklene vil sedimentere i umiddelbar nærhet av anlegget og påvirke bunnforholdene her. Mindre partikler og oppløste næringsstoffer vil kunne gi virkninger lengre ut i resipienten.

Den store økningen av fiskeoppdrett de siste årene har ført til en stor økning av utslipp av næringssalter langs kysten vår. Fra Lindesnes og opp til den russiske grensen er fiskeoppdrett den største kilden til menneskeskapte utslipp av næringssalter. En regional overgjødning av kystvannet vil ha store konsekvenser for miljøkvaliteten i våre kyststrøk, men basert på tilgjengelig kunnskap vurderes generelt sannsynligheten for at dette skal skje som lav, med dagens produksjonsvolum. Overvåkning rundt anleggene og av marine økosystemer er nødvendig for å avdekke risikoområder som krever at det tas spesielle hensyn.

Søknaden med vedlegg, undersøkelser av miljøtilstand (B- og C-undersøkelser, strandsoneundersøkelse samt korallundersøkelsen) og strømmålinger vurderes å oppfylle kravet til kunnskapsgrunnlaget sammen med tilgjengelige data i nasjonale databaser (Naturbase, Fiskeridirektoratets kart og Artsdatabankens kartløsning), jf. *naturmangfoldloven* § 8. Saken ansees som rimelig godt opplyst, med unntak av mulige effekter av påvirkninger på korallene.

I Fiskeridirektoratets kart er det gjort følgende registreringer:

I anleggsområdet er det registrert gyteområde for lange, samt fiskeplass for passive redskap etter sei, hyse, lange, torsk og breiflabb. Det er også registrert fiskeplass for passive redskap etter sjøkreps 100 meter sør for anlegget, og en fiskeplass for aktive redskap etter reke rundt 450 meter sør for anlegget.

I Naturbase er det registrert et par arter flerbørstemark, fra anleggets miljøundersøkelser.

I Artsdatabankens artskart er det registrert diverse arter fra tidligere miljøundersøkelser utført av Fiske-Liv og Åkerblå. Funnene av horn- og glasskoraller fra den nylig utførte undersøkelsen er også inntegnet.

Den omtalte korallundersøkelsen ble pålagt søker på bakgrunn av resultatene fra Norges Geologiske Undersøkelses (NGU) kartlegging av mulige korallforekomster i Romsdalsfjordsystemet. Bakgrunnen for denne undersøkelsen var igjen Dons sine kartfestinger av glasskorall (*Lophelia pertusa*) i området (Dons 1944). Både Havforskningsinstituttet (HI) og NGU har senere påvist og utvidet området for *Lophelia pertusa*, men uten at dette har blitt ført inn i kartlagene. HI undersøkte området for Dons sin registrering 1996 og fant et uskadet korallrev på 100 meter i diameter og rundt 10 meters høyde (Fisken og Havet nr. 2-2000). NGU sin kartlegging (NGU rapport 2017.033) viste at det var stor sannsynlighet for glasskorall (*Lophelia pertusa*) i svært kort avstand til anlegget. Den påfølgende ROV-undersøkelsen fant flere blokker med glasskorall, fordelt over 2 områder på 310 og 420 meter fra anlegget. I tillegg ble det funnet korallgrus i et annet område. Alle funnene av glasskorall ble gjort i området sørøst for anlegget. I tillegg ble det funnet hornkoraller i varierende tilstand flere steder. Den største/tetteste delen av korallområdet ved Dryna er derimot sørvest for anlegget, men utenfor området som ble avsøkt i ROV-undersøkelsen. Korallforekomstene som ble påvist i ROV-undersøkelsen er del av et større korallområde som består av både levende og døde korallrev på Drynas sørside.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal avgjør om utslippstillatelsen til oppdrettsanlegget på lokaliteten Dryna kan økes, og vurderer om tiltaket er miljømessig forsvarlig. Vi har i vår saksbehandling vurdert de forurensningsmessige ulempene, og vurdert fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Strøm

Det er gjennomført strømmålinger i perioden 24.01.2019 – 23.02.2019. Målingene viser en god strøm i overflaten med et gjennomsnitt på 14,2 cm/sek og 6,8 % strøm under 3 cm/sek. I overflaten er hovedstrømretningen vest-sørvest. Strømmen på 16,5 m dyp er god med et gjennomsnitt på 10,7 cm/sek og 9,1 % strøm under 3 cm/sek. Dominerende retning på 16,5 meter er vest. Spredningsstrømmen (75 m) er god med et snitt på 6,2 cm/sek og 21,5 % strøm under 3cm/sek. Dominerende strømretning er på 75 m er sørvest og nordøst. Ved bunnen (104 m) er strømmen moderat med et snitt på 4,7 cm/sek og 30,7 % strøm under 3cm/sek. Det er ingen dominerende strømretning på bunnen. Neumans parameter avtar med dybde, og vurderes til lav på 75 meter og på bunnen (0,1). Strømforholdene vurderes som akseptable til å kunne tillate den omsøkte biomassen.

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) stiller krav om at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, og at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand. Ny eller utvidet aktivitet kan tillates selv om det medfører forringelse, såfremt miljøtilstanden fortsatt er minst god. Tilstanden i vannforekomsten *Midfjorden* er i dag beskrevet som svært god (vann-nett.no, 16.05.2019). Klassifiseringen er basert på C-undersøkelser fra akvakulturlokaliteter i vannforekomsten.

Det er vanskelig å forutsi hvordan utvidet aktivitet ved lokaliteten vil påvirke vannforekomsten. Ut fra tilgjengelig kunnskap om fiskeoppdrett generelt, ansees risikoen for at tilstanden i vannforekomsten reduseres til dårligere enn god som liten.

Det er stor usikkerhet rundt hvordan korallrev påvirkes av utslipp fra oppdrettsnæringen. Kortere feltforsøk viser at det er betydelig risiko for negativ effekt på koraller som vokser nærmere enn 250 meter unna anleggene. Det er derimot ikke gjort forsøk som vi ser hvordan korallene påvirkes over lengre tid. Korallene er særlig sårbare grunnet sin lange levetid og langsomme vekst, noe som medfører at konsekvensene blir ekstra store (*Rapport fra Havforskningen nr.8 – 2016*). Av samme grunn regnes *Lophelia*-revene som ikke-fornybare (*Kunnskap om og forvaltning av kaldtvannskorall – 2016*). *Lophelia*-rev er hot-spots med 3 ganger høyere artsdiversitet enn områdene omkring (*DN rapport 2008-4*), og det er registrert over 980 forskjellige arter i korallområdene i Norge (*Kunnskap om og forvaltning av kaldtvannskorall – 2016*). Når det gjelder hornkoraller er datagrunnlaget dårligere, så anbefalingen er at man følger samme anbefaling som for *Lophelia pertusa* (*Rapport fra Havforskningen nr.8 – 2016*).

Anleggene Dryna/Terningen har i dag tillatelse til 6240 tonn MTB, noe som gjør dem til ett av de største anleggene i Møre og Romsdal. En ytterligere økning av MTB med påviste korallforekomster innenfor anleggets overgangssone anser vi som ikke akseptabel. Vi anser det som stor risiko for at det kan oppstå alvorlige eller irreversible effekter på korallforekomstene.

Konklusjon

Basert på det manglende foreliggende kunnskapsgrunnlaget rundt påvirkninger på korallene i området vurderes lokaliteten som uegnet for oppdrett innenfor en størrelsesorden som her omsøkt. Fylkesmannen finner det ikke rimelig å gi tillatelse til økt belastning etter forurensningsloven. Avslaget er basert på føre-var-prinsippet i forbindelse med korallforekomstene i området.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen.

Vi viser til *Forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser mv. Forskriften kan leses på www.miljodirektoratet.no under fanen «regelverk».

På bakgrunn av de opplysningene som virksomheten har gitt i søknaden, er saksbehandlingen plassert under 6 jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Det betyr at Salmar Farming AS skal betale et gebyr på kr 32 800,- for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett vil bli sendt ut fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klagerett

Fylkesmannens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om Fylkesmannens vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Klager som kommer inn etter denne fristen kan ikke påregnes å bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Klage på gebyr blir ikke gitt oppsettende virkning. Det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med ovenstående. Dersom Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Med visse begrensninger har partene rett til å se saksdokument etter forvaltningslova §§ 18 og 19. Fylkesmannen i Møre og Romsdal vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om saksbehandlingen.

Med hilsen

Ulf Lucasen (e.f.)
assisterende miljøverndirektør

Magnus Tornes
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	Molde
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Midsund kommune	Kommunehuset, Utsidevegen 131	6475	MIDSUND